

PROTOKOLI POSTUPANJA U RIZIČNIM SITUACIJAMA U DJEČJEM VRTIĆU

PROTOKOL KOD PREUZIMANJA I PREDAJE DJETETA RODITELJU (postupci i metode djelovanja kad roditelj ne dođe po dijete nakon završetka programa ili radnog vremena vrtića)

PRIJE DOGAĐANJA

ODGOJITELJI I OSTALI ZAPOSLENICI

- na ulaznim vratima i oglasnoj ploči istaknuti radno vrijeme vrtića
- na prvom zajedničkom roditeljskom sastanku zamoliti roditelje da poštuju radno vrijeme vrtića
- najmanje jednom godišnje provjeriti i ažurirati podatke o brojevima telefona roditelja odnosno skrbnika
- zatražiti od roditelja informaciju o događaju ako kod prijema djeteta uoče fizičku povredu ili simptome bolesti

RODITELJI

- uz anketni upitnik ili na početku radne godine predati odgojitelju brojeve telefona osoba koje odgojitelj može kontaktirati, imena osoba koje u tom slučaju mogu doći po dijete (najviše tri osobe)

DJECA

- trebaju znati da su u vrtiću sigurna, da ih roditelji neće u vrtiću ostaviti, upoznati ih s mogućnošću da će roditelj možda zakasniti
- reći djeci da će u tom slučaju po njih doći netko drugi i tko

TIJEKOM DOGAĐANJA

ODGOJITELJI I OSTALI ZAPOSLENICI

- odgojitelj ostaje s djetetom do dolaska roditelja ili neke druge osobe koja ima odobrenje roditelja (ako je kraj radnog vremena vrtića)
- nakon završetka poludnevnog programa odgojitelj predaje dijete u skupine koje su na produženom boravku (o tome telefonom obavještava roditelje ili osobu koju je roditelj naveo da može odvesti dijete)
- obavijestiti ravnateljicu odmah ili drugi dan

RODITELJI

- obavijestiti odgojitelja ili ravnatelja (telefonom) ukoliko ne mogu na vrijeme stići po dijete-reći tko će doći po dijete (koja osoba s popisa)

DJECA

- objasniti djetetu da će roditelj uskoro stići ili da će ih sačekati kod prijatelja u drugoj sobi, kratko ostati s njim dok se prilagodi nastaloj situaciji

NAKON DOGAĐANJA

ODGOJITELJI I OSTALI ZAPOSLENICI

- vode zabilješke o vremenu i razlozima nedolaska roditelja kao i cijelom događaju
- obavlja razgovor s roditeljima, moli ih da vode računa o radnom vremenu vrtića kao i trajanju programa

DJECA

- što je radio dok je čekao roditelje
- pozitivno-druženje s drugom djecom

BIJEG DJETETA IZ VRTIĆA

PRIJE DOGAĐANJA

ODGOJITELJI I OSTALI ZAPOSLENICI

- postaviti bravu na ulaznim vratima tako da ju djeca ne mogu dohvatiti
- razmotriti mogućnost zaključavanja ulaznih vrata
- odrediti vrijeme do kada roditelji mogu dovesti djecu u vrtić
- prije izlaska na dvorište provjeriti da li su svi izlazi zatvoreni

RODITELJI

- dijete predati odgojitelju – ne ostavljati ga na hodniku
- nastojati djecu naučiti ime i prezime, ime roditelja, adresu (starija djeca)
- upozoriti odgojitelja ako je dijete sklono odlascima bez pitanja

DJECA

- razgovarati s djecom – što bi im se moglo dogoditi ako odu sami iz vrtića
- ukazati im na sve opasnosti koje ih vani vrebaju
- nastojati da shvate kako su u vrtiću najsigurniji

TIJEKOM DOGAĐANJA

- pitate se gdje i kada ste ga zadnji put vidjeli
- pitate drugu djecu jesu li ga vidjeli
- zbrinjavate drugu djecu – predajete ih drugim odgojiteljima
- pretražujete sanitarije, ormare, sobe
- obavještavate ravnateljicu
- molite druge djelatnike da vam pomognu u potrazi
- pretražujete vrtić i bližu okolicu vrtića
- ako ga pronađete recite djetetu koliko ste sretni što je sve dobro završilo, zovite roditelje i ispričajte im što se dogodilo
- ako dijete nije pronađeno – ravnateljica zove roditelje i policiju
- potragu proširiti na kućnu adresu, ulicu i ostale moguće pravce kretanja (mjesto rada roditelja, bakina adresa)
- potražiti pomoć radio-postaje (medije kontaktira isključivo ravnateljica)

NAKON DOGAĐANJA

- ravnateljica obavještava sve sudionike potrage i odgojitelje koji su ostali s djecom da je dijete pronađeno
- roditelj i dijete odvođe kući
- za sat-dva nazvati roditelje i pitati ga za dijete, te izraziti žaljenje zbog događaja
- sljedeći dan sastanak svih djelatnika i sustavno prorađivanje krizne situacije
- odgojitelj čije je dijete pobjeglo piše zabilješke i poseban zapisnik predaje ravnateljici

BORAVAK NA SVJEŽEM ZRAKU, KORIŠTENJE IGRALIŠTA, ŠETNJE, IZLETI

- zamoliti roditelje da djecu adekvatno oblače i obuvaju, kako bi uvijek bila spremna za izlazak na dvorište ili šetnju
- prije izlaska na dvorište odgojitelj mora provjeriti da li su svi izlazi zatvoreni
- pregledati igralište kako bi bio siguran da na njemu nema za djecu opasnih stvari
- provjeriti da li su sve sprave ispravne
- o kvarovima i nedostacima obavijestiti ravnateljicu
- djeca na terasi čekaju dok odgojitelj pregleda igralište
- za ljetnih mjeseci djeca na zraku borave isključivo u jutarnjim satima, na terasi (natkrivenoj) mogu i duže
- za vrijeme dnevnog odmora djeca ne spavači ne izlaze na terase niti dvorište
- ako se planira izlet obavijestiti roditelje (usmeno ili preko oglasne ploče) o odredištu izleta, potrepštinama koje bi dijete eventualno trebalo ponijeti, pozvati nekoliko roditelja da nam se pridruže
- na izlet obavezno idu dva odgojitelja po skupini
- utvrditi s djecom pravila ponašanja na izletu
- u šetnje odgojitelji odlaze samostalno sa svojim skupinama, bez prethodne najave
- obavijestiti ravnateljicu o napuštanju zgrade
- u šetnji izbjegavati blizinu prometnica
- upućivati djecu na kulturno ponašanje tijekom šetnje
- ukoliko neko dijete nije prikladno obučeno za šetnju ostaviti ga u nekoj drugoj skupini-po djetetovom izboru (prije toga razgovarati s djetetom i objasniti mu da je za njegovo zdravlje bolje da ostane unutra)
- nakon šetnje s djecom razgovarati o utiscima, omogućiti im da se likovno izraze

PROTOKOL KOD IZLASKA DJECE VAN VRTIĆA

(posjete, izleti, rekreativni programi)

PRIJE DOGAĐANJA

ODGOJITELJI I OSTALI ZAPOSLENICI

- odgojitelji unaprijed planiraju posjete i izlete sukladno potrebama i interesima djece, aktualnostima u skupini i kalendaru događanja, informiraju ravnatelja a na odgajateljskom vijeću dogovaraju se detalji
- ravnatelj i odgojitelji organiziraju posjetu, vodeći računa o primjerenosti i sigurnosti (organizator, odredište, program, prijevoznik)
- tražiti suglasnost roditelja za organiziranje različitih događanja koji obogaćuju redovan program

RODITELJI

- odgojitelji informiraju roditelje o posjeti (cilj, svrha, način realizacije)
- roditelji daju pisanu suglasnost da dozvoljavaju participaciju svog djeteta u tom događanju (lista za potpis roditelja mora sadržavati podatke o organizatoru, datumu i odredištu)
- ukoliko roditelj ne želi da dijete sudjeluje u tom događaju odgojitelj organizira ostanak djeteta u drugoj skupini

DJECA

- odgojitelji unaprijed pripremaju djecu (gdje će ići, što će vidjeti, zajedno utvrđuju pravila ponašanja, daju informacije o njihovoj sigurnosti i zadovoljavanju potreba, dogovaraju što treba ponijeti i sl.)

TIJEKOM DOGAĐANJA

ODGOJITELJI I OSTALI ZAPOSLENICI

- odgojitelji moraju ponijeti popis djece, prvu pomoć i higijenske potrepštine, mobitel
- po mogućnosti u pratnji bi trebao biti još jedan odgojitelj ili nekoliko roditelja
- odgojitelji moraju cijelo vrijeme biti uz djecu i skrbiti za njihovu sigurnost, bez obzira na druge pratitelje voditelje ili animatore
- odgojitelji se pridržavaju dogovorenog plana (trajanje posjete, mjesto okupljanja za povratak, način realizacije programa posjete i dr.), a ukoliko ima primjedbi i nedostataka, zbog dobrobiti djece, treba ih odmah sugerirati organizatoru i otkloniti
- odgojitelji vode brigu o fiziološkim potrebama djece (voda, odmor, WC), fizičkoj i emocionalnoj sigurnosti djece (nadzor, podrška)

RODITELJI

- ukoliko je moguće organizirati, pojedini roditelj ide u pratnju djeci uz prethodni dogovor međusobnih očekivanja i uloga

DJECA

- djeca trebaju imati (u džepiću ili oko vrata) karticu s imenom i prezimenom, adresom i telefonom vrtića ili imenom i mobitelom odgojiteljice) i znati kako će to upotrijebiti u slučaju da se izgubi

NAKON DOGAĐANJA

ODGOJITELJI

- odgojitelji pišu zapažanja o ostvarenoj posjeti (sa sadržajnog, razvojnog, sigurnosnog aspekta) u dnevnik rada
- na sljedećem odgojiteljskom vijeću ili radnom dogovoru vrši se analiza uspješnosti i eventualnih problema

RODITELJI

- usmeno ili putem kutića za roditelje dobivaju povratnu informaciju o protekloj posjeti (zapažanja odgojitelja, fotografije, crteži)

DJECA

- odgojitelji omogućuju djeci ekspresiju doživljaja i daljnju proradu sa svih aspekata

BORAVAK DJECE U SOBI DNEVNOG BORAVKA I DRUGIM PROSTORIMA VRTIĆA, SPAVANJE I DNEVNI ODMOR U VRTIĆU

- djeca nikada ne smiju ostajati bez nadzora
- odgojitelj stalno pogledom prati kretanje djece
- vrata prema kutiću i sanitarnom čvoru moraju biti stalno otvorena
- odgojitelj mora kontrolirati pranje zubića i ruku
- u sanitarnom čvoru ne smije boraviti puno djece
- svaka skupina ima svoja pravila ponašanja

- ako odgojitelj mora na kratko napustiti sobu poziva ravnateljicu da bude s djecom
- u zajednički prostor (hol) ne izlaziti dok traje dnevni odmor za spavače
- spava se svaki tjedan u drugoj sobi dnevnog boravka
- odgojitelji pomažu spremačici nositi krevete i posteljinu
- djeca donose svoje jastučnice od kuće, kako bi svaki dan spavala na svom jastuku
- odgojitelj koji radi priprema djecu za spavanje, s njima je dok spavaju i oblači ih nakon spavanja (i dok spavaju djeca su pod stalnim nadzorom odgojitelja
- jasljička djeca spavaju isključivo u svojoj sobi u krevetićima s povišenom ogradom, s njima je uvijek medicinska sestra ili odgojitelj koji radi u jaslucama

OZLJEDE, BOLEST DJETETA, PRVA POMOĆ

DIJETE SE OZLJEDILO

- umiriti drugu djecu, objasniti im što se dogodilo, zbrinuti ih u druge skupine
- utvrditi težinu ozljede

LAKŠA OZLJEDA

- sanirati ozljedu na licu mjesta
- obavijestiti ravnateljicu o događaju
- pratiti ponašanje djeteta
- obavijestiti roditelje
- zabilježbe u dnevnik zapažanja

TEŽA OZLJEDA

- prvu pomoć pruža najbliži odgojitelj ili poziva med. sestru iz jaslja
- obavijestiti ravnateljicu koja poziva hitnu pomoć
- ukoliko nema ravnateljice hitnu zove odgojitelj koji je najbliži telefonu
- sa djetetom u zdravstvenu ustanovu odlazi njegov odgojitelj
- tamo čeka dolazak roditelja i ostaje dok dijete ne bude zbrinuto
- roditelje obavještava ravnateljica

JAKO TEŠKA

(gubitak svijesti, gušenje, jače krvarenje)

- najbliži djetetu pruža prvu pomoć dok ne stigne med. sestra koju poziva drugi odgojitelj
- jedan djelatnik zove hitnu a potom ravnateljicu
- ravnateljica obavještava roditelje
- u hitnoj do bolnice (ambulance) dijete prati medicinska sestra
- zapisnik o događaju piše odgojitelj čije se dijete ozlijedilo – koji je bio s djetetom za vrijeme događanja
- kasnije ravnateljica zove roditelje i pita za zdravstveno stanje djeteta
- kada je dijete spremno (kada dođe iz bolnice) odgojitelj iz skupine i djeca ga posjećuju

POSTUPCI I MJERE NADZORA KRETANJA ODRASLIH OSOBA U OBJEKTU I OKO OBJEKTA VRTIĆA

PRIJE DOGAĐANJA

ODGOJITELJI I OSTALI ZAPOSLENICI

- razgovarati s djecom o izbjegavanju kontaktiranja s nepoznatim osobama (ne upuštati se s njima u razgovor, ništa ne uzimati od njih i nipošto s njima odlaziti)

RODITELJI

- također razgovarati s djecom o odnosu prema nepoznatim osobama
- obavijestiti odgojitelja ako su poslali neku drugu osobu po dijete (ta osoba mora imati njihov pisani pristanak)

DJECA

- educirati ih da izbjegavaju kontakte s nepoznatim osobama

TIJEKOM DOGAĐANJA

ODGOJITELJI I OSTALI ZAPOSLENICI

- prići svakoj nepoznatoj osobi i pitati je koga treba
- uputiti je ravnatelju ili pozvati ravnatelja
- zatražiti od osobe da se predstavi i kaže s kojom namjerom boravi u vrtiću
- zapisati ime i prezime (ako se osoba predstavila)
- zatražiti osobnu iskaznicu (ukoliko odbije pozvati kontakt-policajca)
- provjeriti da li je osobu poslao roditelj

NAKON DOGAĐANJA

- obavijestiti sve zaposlene o boravku nepoznate osobe u vrtiću
- zabilješke o događaju
- podsjetiti djecu da ne kontaktiraju s nepoznatim osobama

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU NASILJA U OBITELJI DJECE, NASILJA MEĐU DJECOM, NASILJA IZMEĐU ODGOJITELJ-RODITELJ

ODGOJITELJI

A) U ODNOSU NA DIJETE

- u slučaju da zapazi ozljedu djeteta-pitati ga što mu se dogodilo
- pružiti djetetu osjećaj sigurnosti (smireno ga navesti da vam se povjeri)
- dati mu do znanja da ga razumijete, da vam je drago što vam se povjerilo, da vam je žao što mu se to dogodilo, da mu vjerujete
- dati mu do znanja da nitko nema pravo zlostavljati djecu
- ohrabriti dijete što se usudilo izreći problem, potvrditi njegovu nevinost
- razgovorom otkriti što dijete želi od vas
- o događaju odnosno razgovoru s djetetom obavijestiti ravnateljicu
- ravnateljica sumnju prijavljuje Centru za socijalnu skrb ili Policiji
- reći djetetu o koracima koje namjeravamo poduzeti
- odgojitelj piše zabilješke o sumnji na zlostavljanje

B) U ODNOSU NA RODITELJA / SKRBNIKA

- tražiti objašnjenje uočenog problema („Primijetila sam da vaše dijete ima“)

- procijeniti vjerodostojnost izjave roditelja (na osnovu dosadašnjeg iskustva i suradnje s roditeljem, procjene roditeljske kvalitete, spoznaje ostalih suradnika)
- ukoliko se javlja sumnja na zlostavljanje reći roditeljima o koracima koje ćete poduzeti, pri tome istaknuti da je u svemu tome najvažnija dobrobit djeteta
- odgojitelji ne istražuju događaj već samo obavještavaju nadređene o uočenom
- i dalje pratiti dijete i sve što se s njim događa

C) U ODNOSU NA SAMOGA SEBE

- poznavati profesionalne i zakonske obveze (Obiteljski zakon, članak 108)
- spoznati vlastitu kompetenciju u odnosu na postojeću problematiku
- stručno se usavršavati
- surađivati sa stručnjacima
- znati se suočavati sa stresom

NASILJE MEĐU DJECOM

PRIJE DOGAĐANJA

- definirati nasilje – svako namjerno fizičko (udaranje, guranje, šamaranje, čupanje, gađanje) ili psihičko i emocionalno (ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, nazivanje pogrdnim imenima) nasilno ponašanje
- na roditeljskim sastancima razgovarati o ovim problemima
- putem oglasne ploče komunicirati s roditeljima na ovu temu
- među djecom promicati modele nenasilne komunikacije
- upućivati ih na mirno rješavanje sukoba
- poticati djecu da prijavljuju nasilje – postići da imaju povjerenja u odgojitelja, da mu se povjeravaju
- znati tko je imenovana stručna osoba za koordiniranje aktivnosti vezanih uz problematiku nasilja nad djecom i među djecom

TIJEKOM DOGAĐANJA

- odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine nasilno postupanje prema djetetu
- u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih djelatnika
- ukloniti sve predmete s kojima se dijete može ozlijediti
- ukoliko je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju, odmah pozvati hitnu liječničku službu
- odmah po prijavljenom nasilju o tome obavijestiti roditelje djeteta ili zakonske zastupnike, te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koje smo do tada doznali, izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti
- obaviti razgovor sa žrtvom i počiniteljem nasilnog ponašanja, ukazati im na štetnost i neprihvatljivost takvog ponašanja
- poduzeti sve mjere za pomirenje djece i za stvaranje tolerantnog i prijateljskog ponašanja u ustanovi.

NAKON DOGAĐANJA

- pozvati roditelje djeteta koje je počinilo nasilje, upoznati ih s događajem, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja djeteta,
- pokušati pronaći uzroke takvog ponašanja,
- pozvati roditelje da potraže stručnu pomoć ako je takvo ponašanje učestalo,
- o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima sačiniti zabilješke te o njima razgovarati na odgojiteljskom vijeću.

NASILJE IZMEĐU ODGOJITELJ- RODITELJ

- pod svaku cijenu nastojati izbjeći sukob,
- u slučaju nasilja odmah pozvati ravnatelja,
- ravnatelj po potrebi obavještava kontakt-policajca (ovisno o intenzitetu i tijeku događanja),
- ravnatelj po mogućnosti obavlja razgovor sa svim sudionicima,
- ako je za incident kriv odgojitelj ravnatelj mu izriče službenu opomenu,
- utvrditi sve činjenice i okolnosti vezane uz događaj,
- ako je potrebno zdravstveno zbrinuti žrtvu (pozvati med. sestru)
- ne komentirati trenutnu situaciju

PROTOKOL POSTUPANJA U SITUACIJAMA KOD RAZVODA RODITELJA I S RODITELJIMA ČIJE PSIHOFIZIČKO STANJE UGROŽAVA SIGURNOST DJETETA (alkohol, PTSP)

PREVENTIVNE AKTIVNOSTI ODGOJITELJA U ODNOSU NA DIJETE:

- uočiti promjenu ponašanja u djece
- razgovarati s djecom, poticati ih da nam se povjere
- pružiti djetetu sigurnost, razumijevanje
- svakodnevne situacije iskoristiti za razgovor s djetetom
- potvrditi pomoć stručnjaka

AKTIVNOSTI U ODNOSU NA RODITELJE

- inzistirati da roditelji obavještavaju odgojitelja o promjenama u obiteljskom domu koje mogu utjecati na probleme i promjene u ponašanju djeteta
- educirati roditelje o posljedicama koje ovakve situacije mogu ostaviti na djetetovo psihičko zdravlje i razvoj
- tražiti od roditelja predočenje potrebita dokumentacije (npr. ako postoji zabrana viđanja djeteta, tko ima skrbništvo nad djetetom, kome odgojitelji mogu predati dijete)
- u problematičnim situacijama konzultirati Centar za socijalnu skrb ili policiju

AKTIVNOSTI ODGOJITELJA U ODNOSU NA SEBE:

- osvijestiti svoje kompetencije u odnosu na postojeću problematiku
- truditi se upoznati obitelji iz kojih djeca dolaze
- o problematičnim situacijama voditi zapisnik
- s postojećim problemom upoznati ravnatelja i ostale zaposlenike
- podizati vlastitu kompetenciju putem permanentnog stručnog usavršavanja (literatura, razgovori sa stručnjacima, aktivni).

SURADNJA VRTIĆA S DRUGIM INSTITUCIJAMA

- a) suradnja s raznim institucijama u cilju prevencije rizičnih situacija i ovisnosti
- b) MZOS, Agencija za odgoj i obrazovanje, osnivači, vladini uredi, stručnjaci koji se bave određenom problematikom – u cilju edukacije
- c) Zdravstvene ustanove, Centar za socijalnu skrb, policijska postaja – u cilju rješavanja problema.